

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku E. Spółki Akcyjnej w G.
przy uczestnictwie M. L. i J. L.
o stwierdzenie nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 21 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ograniczony tymi przesłankami dostęp do Sądu Najwyższego wiąże się z charakterem skargi kasacyjnej jako środka nadzwyczajnego środka prawnego zmierzającego do podważenia prawomocnego już orzeczenia i tylko w sytuacji, gdy zachodzi potrzeba uzyskania wypowiedzi Sądu Najwyższego z uwagi na jego funkcje ustrojowe, a więc sprawowanie nadzoru judykacyjnego, w tym zapewnianie jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją

sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wnioskodawca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. to jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Należy zauważyć, że takie zestawienie przesłanek wskazuje na ich wzajemną sprzeczność. Jeżeli bowiem skarżący zarzuca oczywistą zasadność skargi kasacyjnej z powodu nieprzyjęcia przez sądy po jego stronie dobrej wiary mimo legitymowania się decyzją administracyjną w postaci zezwolenia na budowę urządzeń elektroenergetycznych to jednocześnie nie może zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje zagadnienie prawne dotyczące związania tą decyzją co do, jak twierdzi, przesądzającego charakteru jej przesłanki w postaci przysługiwania mu prawa do gruntu.

Istotne zagadnienie prawne występuje w sytuacji, w której na tle rozpoznawanej sprawy wyłania się nowy, abstrakcyjny problem prawny, istotny dla rozwoju judykatury i jurysprudencji i z tego względu wymagający wypowiedzi Sądu Najwyższego, natomiast oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wtedy, gdy w konkretnej sprawie doszło do oczywistego, rażącego i widocznego „na pierwszy rzut oka” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, tj. gdy zarzuty sformułowane w skardze kasacyjnej są zasadne bez potrzeby rozstrzygania jakichkolwiek, a więc tym bardziej istotnych zagadnień jurydycznych. Obie więc te przesłanki, o ile dotyczą jednej kwestii, a tak to ujął skarżący we wniosku, siłą rzeczy występują w stosunku wzajemnego wykluczania.

W związku z tym, oceniając, że zagadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w okolicznościach sprawy w ogóle nie występuje, odnosząc się do zagadnienia prawnego, które skarżący sformułował, po pierwsze zauważa się, że drugie z zagadnień nie jest samodzielne, stanowi tylko rozwinięcie, czy też oczekiwanie uszczegółowienia, zagadnienia pierwszego to jest zakresu związania sądu powszechnego decyzji administracyjnej, a w istocie przesłanką takiej decyzji.

Zagadnienie związania sądu powszechnego decyzją administracyjną nie jest jednak w orzecznictwie Sądu Najwyższego zagadnieniem nowym. Sąd Najwyższy

wypowiadał się w tej materii wielokrotnie i skarżący nie wykazał, że zachodzi potrzeba uzyskania kolejnej wypowiedzi. Sąd Najwyższy wskazywał, że związanie to dotyczy wyłącznie zawartego w decyzji (jej podstawie, sentencji) rozstrzygnięcia w przedmiocie prawa lub stosunku prawnego, z uwzględnieniem granic podmiotowych i przedmiotowych tego rozstrzygnięcia. Sąd w postępowaniu cywilnym nie jest uprawniony do kwestionowania decyzji administracyjnej, w szczególności pod względem jej merytorycznej zasadności, i jest nią związany także wówczas, gdy w ocenie sądu decyzja jest wadliwa. Związanie sądu w postępowaniu cywilnym decyzją administracyjną nie wyłącza jednak dopuszczalności odmiennej oceny stanu faktycznego przyjętego za podstawę decyzji ani wnioskowania o skutkach prawnych innych niż te, dla których przewidziane zostało orzekanie na drodze administracyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1965 r., I PR 88/65, OSNCP 1966, nr 2, poz. 23, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1993 r., II PZP 1/93, OSNCP 1993, nr 12, poz. 211, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 1994 r., II PZP 4/94, OSNAPUS 1994, nr 11, poz. 170, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 1999 r., III CKN 244/98, OSNC 1999, nr 12, poz. 210). Uprawnienie sądu do samodzielnego ustalania obiektywnych zdarzeń tworzących podstawę faktyczną rozstrzygnięcia nie może być w świetle art. 233 k.p.c. podawane w wątpliwość (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2007 r. III CZP 46/07, OSNC 2008/3/30). Tak więc związanie dotyczy tylko tego, co jest bezpośrednim przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji. W wypadku pozwolenia na budowę przedmiotem tym jest przyznanie inwestorowi uprawnienia do rozpoczęcia i wykonywania robót budowlanych (art. 29 ust. 1 zdanie pierwsze prawa budowlanego z roku 1974). W tym więc tylko zakresie sąd związany był pozwoleniem na budowę i nie mógł poczynić ustaleń odmiennych. Ustalenie w pozwoleniu na budowę istnienia przesłanek pozytywnych lub nieistnienia przesłanek negatywnych warunkujących udzielenie tego pozwolenia, w tym ustalenie, że inwestorowi przysługiwało prawo do dysponowania nieruchomością, o którym mowa w art. 29 ust. 5 powołanej ustawy, jako przesłanka decyzji, w świetle tego co wyżej powiedziano, nie wiązało sądu.

Biorąc zatem pod uwagę, że argumentacja przedstawiona przez skarżącego nie uwzględnia i nie odnosi się do powyższych, ugruntowanych już w orzecznictwie, aspektów zakresu związania sądu powszechnego decyzją administracyjną, stwierdzić należy, że brak jest wystarczających podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Ubocznie zauważa się, że wobec treści art. 398³ § 3 k.p.c., z procesowej podstawy kasacyjnej wyłączone są te przepisy, które bezpośrednio dotyczą podstawy faktycznej wyrokowania. Możliwe jest natomiast powoływanie się na takie naruszenie przepisów postępowania, których ostateczną konsekwencją jest błędne ustalenie stanu faktycznego, a które nie należą do kategorii błędnej oceny dowodów, ani też błędnego wnioskowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 sierpnia 2008 r. I CSK 83/08, nie publ.). W świetle powołanego przepisu oznacza to, że niedopuszczalne są zarzuty dotyczące naruszenia tych przepisów, które regulują ustalenie faktów bezdowodowo (art. 228 – 231 k.p.c.) oraz zarzuty dotyczące przepisów o ustalaniu faktów dowodowo (art. 233 § 1 k.p.c. – por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., II CSK 136/05, nie publ., z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, nie publ.; z dnia 26 maja 2006 r., V CSK 97/06, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).